

Zuidgevel van Schatzenburg te Dronrijp

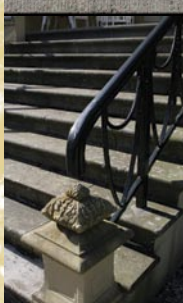
De buitenplaats Schatzenburg is de locatie waar de themabijeenkomst van 2009 zal plaatsvinden. Het fraaie gebouw dateert uit de 18de eeuw en was lange tijd in het bezit van de familie Huber. In de 19de eeuw woonde hier de aartsverzamelaar Assuerus Quaestius. Het huis is omgeven door een mooie landschapstuin. Huis en tuin zijn kort geleden gerestaureerd. Tijdens de themabijeenkomst zal door mev. mr. dr. N. van Vroonhoven-Kok, Tweede-Kamerlid van het CDA een inleiding worden verzorgd

Een nieuwe secretaris

Terwijl in de vorige editie van deze Nieuwsbrief bestuurssecretaris Sietske Inberg werd uitgezwaaid, krijg ik de gelegenheid mij in deze editie voor te stellen als haar opvolger. Ik ben op 1 september van dit jaar gestopt met mijn belangrijkste werkzaamheden: docent Nederlands aan de Thorbecke-academie van de NHL Leeuwarden en docent taalwetenschap aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ik heb dus wel wat 'taal' in mijn pakket, wat niet onaardig is voor een secretaris. (Ik ben ook secretaris van de Nederlands-Vlaamse stichting Conferenties Het schoolvak Nederlands.) Nu is taal een wonderbaarlijke combinatie van natuur en cultuur en het treft mij dat de Friese staten en stinzen door diezelfde combinatie worden gekenmerkt. Daarom ben ik blij dat ik een deel van de vrije tijd die ik nu heb, aan deze stichting mag wijden. Behalve secretaris word ik mede-redacteur van deze Nieuwsbrief.

Peter Nieuwenhuijsen

De Stichting Staten en Stinzen heeft als doel de bekendheid van de staten en landhuizen in Fryslân te vergroten en het bezoek te bevorderen. Daarnaast wordt gestreefd naar een klimaat waarin behoud en beheer vanzelfsprekend is.
Stichting Staten en Stinzen, Postbus 137 8900 AL Leeuwarden 058 266 66 17
info@statenenstinzen.nl www.statenenstinzen.nl
Redactie Nieuwsbrief: Franke Doting, Rita Mulder-Radetzky en Frouke Feijen (BYLD)

In alle staten nieuwsbrief van de stichting Staten en Stinzen
Nummer 9 november 2009

IN ALLE STATEN

Schatzenburg te Dronrijp

Provinciale Nota Erfgoed ter tafel

Gedeputeerde Staten hebben de nota Erfgoed in concept voorgelegd aan de Provinciale Staten. Allereerst kijken we als Stichting Staten en Stinzen natuurlijk naar de plek die ons is gegund in het hele spectrum van organisaties die het Frysk Erfgoed in stand willen houden. We worden weliswaar genoemd als een belangrijke organisatie die zich bezig houdt met de doelgroep van de markante staten en stinzen, maar daar blijft het dan ook bij. De Stichting De Fryske Mole wordt gesubsidieerd en dat vinden we terecht. Ook de Stichting Alde Fryske Tsjerken krijgt structureel een fors bedrag. Dat zij hen van harte gegund. Er zijn echter in Fryslân meer instellingen die zich met monumenten bezig houden. De Boerderijstichting en onze Stichting horen daar zeker bij. Staten en Stinzen zijn kwetsbaar. In de 19e eeuw zijn verreweg de meeste staten ontmanteld en afgebroken. Er zijn slechts een handvol over. We zien als Stichting dat er veel werk op ons afkomt. Het gaat niet alleen om toeristische routes en informatievoorziening, het gaat ook om vragen over beheer, belangen en restauraties. Of om adviezen als het gaat om bestemmingsplannen. Dat kunnen we nauwelijks meer behappen als vrijwilligersorganisaties. We willen ons werk uitbreiden, verbreden en verdiepen. Kerken, molens, boerderijen, particuliere huizen én staten en stinzen, zij allen zijn Frysk Erfgoed. U begrijpt het al, dan valt het ons wat zwaar dat er veel geld beschikbaar komt, maar dat er alleen keuzes worden gemaakt voor kerken en molens. Op zichzelf natuurlijk belangrijke monumenten. Maar daarmee zet je andere stichtingen en vrijwilligers op achterstand en dat is jammer. Wij vinden het ook belangrijk dat de krachten worden gebundeld, dus dat de monumentenorganisaties hun professionele mensen bij elkaar zetten, zodat ze voor een ieder inzetbaar zijn. Daardoor krijgen we in Fryslân een sterke overkoepelende monumenten-club. Uiteraard blijven de eigen clubs allemaal bestaan, vanwege ieders eigen doel en vooral vanwege de vrijwilligers. De Nota Erfgoed zegt daar alleen maar over dat er een onderzoek plaatsvindt. We hopen echter dat Gedeputeerde Staten daar ook een richting bepalende uitspraak over gaat doen. Gedeputeerde Jannewietske De Vries zal een zeer professionele slag moeten maken. Daar rekenen we eerlijk gezegd wel op. Want ál onze monumenten verdienen evenveel aandacht, professionaliteit en geld.

Bearn Bilker Voorzitter

De agenda loopt tot maart 2010.
Dan verschijnt een nieuwe nieuwsbrief met een actuele agenda.

❖ Het Eysingahuis te Leeuwarden

Het Eysingahuis aan de Turfmarkt/hoek Koningstraat in Leeuwarden is sinds de opening van het Fries Museum in 1881 onderdeel van deze culturele instelling geweest. Vanaf eind september j.l. is deze stadswoning van de adellijke familie van Eysinga voor het publiek gesloten. Het museum is bezig met de voorbereiding voor de verhuizing naar het Zaailand. Dit betekent dat een uniek adelhuis niet meer te bezichtigen is. Het gebouw zal een nieuwe functie krijgen.

Rita Mulder-Radetzky

❖ Epemastate, IJsbrechtum (bij Sneek)

Op de fraaie Epemastate is een appartement ingericht dat kan worden gehuurd. Voor meer informatie eyisinga@vaneyisinga-oostra.nl

❖ Schierstins, Veenwouden

wo. 21 okt. 15.00 u. *Bona Petit* - Theater Marikesj Kindervoorstelling (www.marikesj.nl)

za. 24 okt. 20.00 u. *Elske DeWall* - Hometown Concert (www.elskedewall.com)

t/m zo. 6 dec. *Gerrit Breteler – expositie olieverfschilderijen* (www.gerritbreteler.nl)

za. 21 nov. 20.00 u. *Gerrit Breteler – concert* Friese liederen (www.gerritbreteler.nl)

za. 28 nov. 20.00 u. *Concert 'Onsterflijke Nachtegale' en 'Tune of Life'*

Ben Brunt (bas/bariton) en Saskia Zoet (piano)

Marijke Rodenburg (zang) en Klaas de Jong (gitaar)

za. 12 dec. t/m zo. 10 jan. *Expositie De Ster van Bethlehem*

collectie oud-Planetariumconservator Henk Nieuwenhuis

Zie voor meer informatie: www.schierstins.nl

❖ Dekemastate, Jelsum

December: Openstelling in kerstsfeer.

Gesloten: De state kan gesloten zijn vanwege andere activiteiten zoals huwelijksvoltrekkingen.

Zie voor meer informatie: www.dekemastate.nl

❖ Keramiekmuseum Prinsessehof, Leeuwarden

Nieuwe liefdes, hedendaagse keramiek 29 november 2009 tot en met 14 maart 2010.

Aankopen moderne keramiek in Prinsessehof Leeuwarden. Ruim 120 werken van toonaangevende kunstenaars maken duidelijk dat de hedendaagse keramiek een intrigerend medium binnen de beeldende kunst is. De presentatie geeft inzicht in het verzamelbeleid van het Prinsessehof.

Zie voor meer informatie: www.prinsessehof.nl

❖ Fries Museum, Leeuwarden

Het Fries Museum breekt uit! De Kanselarij heeft een complete metamorfose ondergaan. Op een niet alledaagse manier komt in vier nieuwe presentaties de Friese kunst, cultuur en geschiedenis tot leven. Bezoekers krijgen een verrassende en opzienbarende kijk op bekende en onbekende verhalen uit de Friese geschiedenis. Zie ook www.friesmuseum.nl

en verder: www.beleeffriesland.nl/anders/kunst---cultuur/staten-en-stinzen

U vindt hier een keuze uit de activiteiten die deze winter plaatsvinden op en rond de Friese staten. Voor informatie over openingstijden en dergelijke raadleegt u de website.

❖ Infozuilen staten en stinzen

Op initiatief van Stichting Uniastate is samen met stichting Staten en Stinzen een werkgroep opgericht om de mogelijkheid van het opstellen van infozuilen bij diverse nog overgebleven opengestelde staten en stinzen te onderzoeken.

Bedoeling is de beschikbare informatie over staten en stinzen door middel van een interactief softwarepakket te bundelen en toegankelijk te maken voor bezoekers. Dergelijke historische Informatiepunten (HIP) kunnen de gasten -eventueel interactief- op de hoogte brengen van de plekken waar ze staan, de plekken die tevens te bezoeken zijn en de mogelijkheden aldaar, om hen eventueel te verleiden ook aan andere mooie plekken een bezoek te brengen.

Verschillende doelgroepen, zowel volwassen als kinderen en scholieren van verschillende niveaus, zullen op hun eigen interessegebied moeten kunnen doorklikken, zodat zij op een voor ieder aantrekkelijke manier kunnen worden geïnformeerd, ondersteund met kaartmateriaal, foto's, filmpjes en drie rondgangen.

Voor het mede-ontwikkelen van het softwarepakket heeft Tresoar medewerking toegezegd.

Na het opstellen van een voorlopig projectplan zal worden gezocht naar subsidiestromen waarmee een projectleider zou kunnen worden aangesteld, aangezien de kennis en beschikbare tijd van de werkgroep op dit gebied beperkt is.

Namens de werkgroep: *Jacomine Hoogendam*

❖ Boek over stinzen en hun bewoners

Na vele jaren van grondig onderzoek is het boek *De stinzen in middeleeuws Friesland en hun bewoners* van Paul Noomen verschenen.

In Friesland stonden in de steden en op het platteland meer dan 500 verdedigbare huizen van adellijke families. Hier ontbrak het centraal gezag en er was sprake van een vetemaatschappij. Door de onderlinge strijd was het noodzakelijk om over tenminste één verdedigbaar huis te beschikken. Hieruit kon men elkaar bestrijden en als nodig zich terugtrekken achter de dikke muren. Het boek bevat gedegen informatie over de stinzen en hun bewoners tegen de sociale, politieke en militaire achtergrond van de tijd. Het is geïllustreerd met kaarten en afbeeldingen. Bij het boek wordt een cd geleverd, waarop de eerste inventarisatie van de middeleeuwse stinzen per streek en dorp zijn vastgelegd.

Het boek is een uitgave van de Fryske Akademy en Uitgeverij Verloren.

Rita Mulder-Radetzky

